

การศึกษาวเคราะห์ภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษเกี่ยวกับไวยากรณ์

An Analytical Study of Pali and English concerned with Grammar

นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์*

Nilratana Klinchan

คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ, ประเทศไทย

Faculty of Humanities, Department of Foreign Language, Thailand

Email: klinchan55@gmail.com

Received : September 14, 2020

Revised : August 19, 2021

Accepted : August 22, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์(๑) เพื่อศึกษาภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ (๒) เพื่อศึกษาคำและประโยคภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ (๓) เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำและประโยคภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เกี่ยวข้องกับคำและประโยค ในส่วนคำพูดวิภาคของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ เนื้อหาภาษาบาลี ศึกษาคำนาม, อัพยศัพท์, อาชยัต, กิตก์, สมาส, ตัทธิต ส่วนภาษาอังกฤษ ศึกษาคำ parts of speech

ผลการวิจัยพบว่า คำบาลีไวยากรณ์ในวิภาค คือคำนามศัพท์, อัพยศัพท์อาชยัต กิตก์ สมาส ตัทธิต ส่วนวิภาคอังกฤษ คือคำ noun, pronoun, verb, adverb, adjective, preposition, conjunction, Interjection ประโยคบาลีประกอบด้วยประธาน กรรม และกริยา เรียงกรรมไว้หน้ากริยาแท้ (S+O+V) มีกริยาวิภัตติอาชยัตประกอบด้วยวิภัตติ กาล บท วจนะ บุรุษ ชาติ วาจก และปัจจัยประกอบด้วยกริยาวิภัตติ และนามกิตก์ ประโยคกาลของกริยาอาชยัต มีอยู่ ๓ กาล ปัจจุบันกาล อดีตกาล และอนาคตกาล และโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม (S+V+O) ประโยคกาล คือ Tenses มีปัจจุบัน อดีตและอนาคต แยกเป็น ๑๒ กาล (tenses) ประโยคควาจกบาลี คือ กัตตุวาจก กัมมวาจก ภาววาจก เหตุกัตตุวาจก และเหตุกัมมวาจก ส่วนประโยคควาจก ภาษาอังกฤษ คือ กัตตุวาจก (Active voice) กรรมวาจก (passive Voice) เช่น กัตตุวาจก กริยาศัพท์ที่ผู้ทำเป็นประธาน (agentative) สูโท โอนิน ปจติ. ภาษาอังกฤษใช้ The chef cooks rice.(พ่อครัวหุงข้าวอยู่) กัมมวาจก เช่น สีสเสน สิปปิ สิกขียเต. ศิลปะที่ศิษย์ศึกษาอยู่. ภาษาอังกฤษใช้ The art is studied by a student. ชนิดคำในวิภาค (๑) นามศัพท์บาลี ตรงกับคำ noun, pronoun และ adjective ในภาษาอังกฤษ (๒) อัพยศัพท์

* รศ.นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ Assoc.Prof.Nilratana Klinchan

ศัพท์ที่ไม่ได้แจกด้วยวิภัติวิธีทั้ง ๗ คงรูปเดิม ได้แก่ อุปสรรค นิบาต ปัจจัย ในอังกฤษคือคำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธานและคำอุทาน (๓) คำอาชยาค คือศัพท์บอกกริยา เป็นกริยาแท้ (๔) กิตก์ คือการสร้างคำใช้ปัจจัยประกอบกับธาตุเป็นนามและกริยาศัพท์ สองศัพท์นี้ ในภาษาอังกฤษคือ คำกริยา (๕) คำสมาส คือส่วนย่อนามตั้งแต่สองบทขึ้นไป สร้างคำนามและคุณนามเข้าเป็นบทเดียวกัน จัดอยู่ในหมวดนาม (๖) ตัทธิต คือ ส่วนที่ใช้ปัจจัยแทนศัพท์ให้น้อยลง มีเนื้อความได้เต็ม การย่อคำให้สั้น ลงปัจจัยตัทธิตแทนที่ คำบาลีทั้งสองศัพท์นี้จัดอยู่ในภาษาอังกฤษหมวดนาม คือคำผสมคำ

คำสำคัญ: ภาษาบาลี; ภาษาอังกฤษ; ไวยากรณ์

Abstract

The objectives of this research article were: (1) to study Pali and English on grammar (2) to study Pali and English words and sentences; (3) to study the use of Pali and English words and sentences. This was a qualitative research concerned with words and sentence, parts of speech of Pali and English. The contents of Pali grammar were nominal stem indeclinable stem, finite verb, participle, compound and secondary derivation and parts of speech in English.

Results of research were found that parts of speech of pali were parts of word-class namely nominal stem, indeclinable stem, finite verbs, participle, compound, secondary derivation. There are 8 parts of speech in English namely noun, pronoun, verb, adverb, adjective, preposition, conjunction, interjection. Sentence structures of pali were subject verbs object and the object is before main verbs(S+O+V) and finite verbs consist of conjugations, tense, pada, numbers, persons, root, voices and suffix with verbal derivation and noun derivation. Sentence structure of tense is present tense, past tense and future tense and 12 tenses in sub-total. Voice of tenses was active voice, passive voice, causal passive voice and impersonal voice but Voices in English were active voice and passive voice. The active voice sentence was modal the vocabulary used by the subject, Sūtho othanam pacati. The chef cooks rice. Passive voice: Sissēn sīppam sīkhiyate. The art is studied by a student. Nominal stem of pali was divided into English of noun, pronoun and adjective group. The Indeclinable stems that cannot be classified into 7 modes were indeclinable stem namely prefix, particle and suffix classified into English of adverb, preposition, conjunction and Interjection but finite

verbs were term to know verbs that were main verbs and participle as word-formation of suffixes and roots to became noun and verbs and both of these were classified into verb English. A compound word is an abbreviation of nouns and adjective nouns were together to form a unit. Secondary derivation was formed from a substantive by adding other suffixes. The both of compound and secondary derivation classified into English of noun were word-formation from compound and modified case-noun. A compound word is an abbreviation of two or more chapters forming a noun and a noun into a single chapter.

Keywords: Pali; English; grammar

บทนำ

การศึกษาวิเคราะห์ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเกี่ยวกับไวยากรณ์ของทั้งสองภาษาจึงสามารถช่วยทำให้คนที่สนใจ โดยเฉพาะนักวิชาการ ผู้รู้ภาษาบาลีสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้นและในขณะเดียวกันคนที่รู้ภาษาอังกฤษก็สามารถใช้ผลการวิจัยฉบับนี้เป็นฐานในการเรียนภาษาบาลีให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์ และต่อการเรียนการสอนยิ่งขึ้นด้วยการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นจะเรียนได้เร็วและง่าย ถ้าผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของภาษาที่เรียน เพราะว่าโครงสร้างเปรียบเทียบหัวใจหรือแกนของภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษา ที่สำคัญคือการเข้าใจโครงสร้างของภาษาได้อย่างดีจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการอ่านและการเขียนตีตามไปด้วยในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนอ่อนในด้านโครงสร้างภาษาก็จะส่งผลให้มีทักษะการใช้ภาษาอ่อนไปด้วย ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษมีโครงสร้างทางไวยากรณ์และรูปแบบการเรียงประโยค มีลักษณะไวยากรณ์ซึ่งคล้ายกัน บางท่านได้ศึกษาภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ภาษาหนึ่งมาแล้ว ต้องการศึกษาก็ภาษาหนึ่ง หากเข้าใจถึงโครงสร้างหรือส่วนประกอบทั้งสองภาษานี้มาจากตระกูลเดียวกันก็จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น^๑

ผู้วิจัย สนใจในการนำโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของสองภาษานี้ ซึ่งจะเป็นการเชื่อมต่อทักษะของการเรียนภาษาทั้งสองนี้ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น จึงนับว่าจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนผู้สนใจศึกษาภาษาบาลีและภาษาอังกฤษอีกส่วนหนึ่ง

^๑ ัญญรัตน์ ปาณะกุล, รศ.ดร., ภาษาศาสตร์ภาคประวัติเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕), หน้า ๘๘.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์
๒. เพื่อศึกษาคำและประโยคในภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษ
๓. เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำและประโยคในภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษ

วิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาเชิงวิเคราะห์เอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำและประโยคเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์จวิภาคของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ซึ่งมีวิธีวิจัยดังนี้

๑. แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ คือ หนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และจากระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒. เครื่องมือที่ใช้การวิจัยศึกษาใช้การวิเคราะห์ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้มาจัดประเภทอธิบายนำมาเป็นกรอบวิเคราะห์

๓. การรวบรวมข้อมูลภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับคำวจิภาคชนิดของคำ กาล คือกริยาอาขยัต และกริยาภิตก์และกาล ในภาษาอังกฤษ คือ tenses และ วาจก

๔. การวิเคราะห์คำวจิภาค (parts of speech) ของทั้งภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ความเหมือนและความต่างของคำทั้งสองภาษา การวิเคราะห์ไวยากรณ์ของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ได้แก่ กาล คือกริยาอาขยัต และกริยาภิตก์และกาลในภาษาอังกฤษ คือ tenses วาจกของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ^๒

ผลการวิจัย

ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษทั้งสอง คือ ภาษาที่มี วิภัตติปัจจัย (inflectional Language) ภาษา มีการสร้างคำ (affixation) จากธาตุ (root) เติมอุปสรรค (prefixes) ปัจจัย (suffixes) แจกวิภัตติ ทั้งสองภาษามีโครงสร้าง^๓ การเรียงคำวจิภาคที่สัมพันธ์กับชนิดของแต่ละภาษา วจิภาค คำนามศัพท์ (nominal stem) อัพยศัพท์ (indeclinable) อาขยัต (finite verb) ภิตก์ (participle) สมาส (compound) ตัทธิ

^๒ Lee W.R, Thought of constructive linguistics in the context of foreign Language Teaching, Report of the nineteen Annul Round Table Meeting on Linguistics and Language, Washington D.C.Georgetown University Press, 1968), pp. 185-194.

^๓ ผศ.ดร.นเรศ สุรสิทธิ์, “การศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างระหว่างภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ”, รายงานการวิจัย, (วิทยาลัยราชพฤกษ์, ๒๕๕๖), หน้า ๔๔.

(secondary derivation) (๑) คำนามศัพท์ (nominal stem) ตรงภาษาอังกฤษคือ คำ noun, pronoun และ adjective (๒) คำอภัยยศัพท์ (indeclinable stem) คืออุปสรรค (prefix) นิบาต (particle) ปัจจัย (suffix) ตรงภาษาอังกฤษคำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) คำบุพบท (Preposition) คำสันธาน (conjunction) และคำอุทาน (Interjection) (๓) คำอาชยัต (finite verb) และ กิตก์ (participle) กริยาศัพท์ เช่น คมนิ การไป โคไต ไปแล้ว สองศัพท์นี้ตรงภาษาอังกฤษ คือคำกริยา (Verb) (๔) คำสมาส (compound) เช่น มหาราชา มาจาก มหา+ราชา แปลว่า พระราชาใหญ่และ ตัทธิต (secondary derivation) เช่น โคตโม เหล่าก้อแห่งโคตมะ ทั้งสองนี้ตรงภาษาอังกฤษหมวดนาม (noun)

๑. การใช้คำนามศัพท์ (nominal stem) บาลี มี สาธารณนาม (common noun) นามทั่วไป เช่น มนุสโส มนุษย์ (human being) นคร เมือง (town) รุกโข ต้นไม้ (tree) อสาธารณนาม (Proper nouns) นามที่ไม่ทั่วไปเช่น ทีฆา วุ กุมารชื่อว่าทีฆา วุ (Dhigavu boy) เอราวัณ ช้างชื่อเอราวัณ (Aravan elephant) ภาษาอังกฤษ คือ นามเฉพาะ (Proper Noun) เช่น John F.Kennedy, Bangkok นามทั่วไป เช่น Book, table, boy, river, อาการนาม เช่น happiness goodness สมุหนาม นามบอกหมวดหมู่ ผูก กลุ่ม เช่น crowd, family, army มวลสารนาม ชื่อของสารเช่น gold, silver, sugar, rice, ชื่อวิชา mathematics.

๒. การใช้คำคุณศัพท์ (adjective) เช่น สุนทร ดี, อุจโจ สูง, นิโจ ต่ำ เช่น อุจโจ รุกโข ต้นไม้สูง อุจโจ เป็นคุณนาม ภาษาอังกฤษใช้ high tree ปณทิตโต บุริโส บุรุษ ผู้เป็นบัณฑิต ปณทิตโต เป็นคุณนาม ภาษาอังกฤษใช้ clever man, มหนต นคร เมืองใหญ่ ภาษาอังกฤษใช้ big city มหนต เป็นคุณนาม นิโล อุปปล ดอกบัวสีเขียว ภาษาอังกฤษใช้ green lotus นิโล นปุงสกลิงค์ ส่วนภาษาอังกฤษไม่แจกตามลิงค์วิภัติ คุณศัพท์แบ่งเป็น ปกติ (Positive degree) คุณนามขึ้นปกติ เช่น นิโจ ต่ำ (low) อุจโจ สูง (tall) มหนโต ใหญ่ (big) ชุทโท เล็ก (small) ขึ้นวิเศษ Comparative) คำคุณศัพท์ ขึ้นกว่า มีคำว่ากว่า ย ตร อีย ต่อท้าย ส่วนภาษาอังกฤษ เติม er ต่อท้ายคำเช่น อุจจโตร สูงกว่า ภาษาอังกฤษใช้ higher สูงกว่า สุนทรโตร ดีกว่า ภาษาอังกฤษใช้ nicer คมกรโตร ลึกกว่า ภาษาอังกฤษใช้ deeper คำคุณศัพท์ขึ้นอติวิเศษ (Superlative) หรือมากที่สุด เช่น เตี้ยที่สุด มีปัจจัย คือ ตม และ อิฏฐ ต่อท้าย ภาษาอังกฤษ เติมปัจจัย est ต่อท้าย เช่น อุจจตโม สูงที่สุด ภาษาอังกฤษ ใช้ highest กนิฏฐ น้อยที่สุด ภาษาอังกฤษใช้ smallest มหนตโม ใหญ่ที่สุด ภาษาอังกฤษใช้ biggest จะพบว่า ภาษา บาลีและภาษาอังกฤษเรียงตรงกัน ต่างเพียงลิงค์และวิภัติ มีสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ ส่วนภาษาอังกฤษไม่มี สัมพันธ์ทางไวยากรณ์ไม่เปลี่ยนตามลิงค์ โครงสร้างต่างกัน ภาษาอังกฤษไม่แจกตามวิภัตินาม คำคุณนาม ภาษาอังกฤษมีสองพยางค์ให้เพิ่ม more ในขึ้นกว่า ท้ายขึ้นธรรมดา ตัวอย่าง more beautiful than และ the most beautiful ขึ้นสูงสุด

๓. การใช้คำสรรพนาม (pronoun) ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษมีการใช้คำสรรพนามที่เหมือนกัน และแตกต่างกัน ดังนี้

บุรุษ \ วณะ	เอกวณะ (singular)	พหุวณะ (plural)
บ. ประถมบุรุษ อ. 3 rd person	ชโน โภชนํ ปจติ. (He cooks rice.)	ชนา โภชนํ ปจนติ. (They cook rice.)
บ. มัชฌิมบุรุษ อ. 2 nd person	ตวํ โภชนํ ปจสิ. (You cook rice.)	ตุมहे โภชนํ ปจถ. (You cook rice.)
อุตตมบุรุษ อ. 1 st person	อหํ โภชนํ ปจามิ. (I cook rice.)	มยํ โภชนํ ปจาม. (We cook rice.)

(๑) บุริสรรพนาม (personal pronoun) ใช้แทนคำนามตามบุรุษสรรพนาม คือปฐมบุรุษหรือบุรุษที่ ๑ โส โภชนํ ปจติ. เต โภชนํ ปจนติ ส่วนภาษาอังกฤษถือเป็นบุรุษที่ ๓ He cooks rice. They cook rice. แปลว่าเขา ปรุงอาหาร มัชฌิมบุรุษหรือบุรุษที่ ๒ (2nd person) บาลีใช้ ตวํ โภชนํ ปจสิ. ตุมहे โภชนํ ปจถ. ในภาษาอังกฤษ บุรุษที่ ๒ เป็น You cook rice. ทั้งสองภาษาถือเป็นบุรุษที่ ๒ เหมือนกัน และอุตตมบุรุษหรือบุรุษที่ ๓ บาลีใช้ อหํ วนทามิ. มยํ วนทาม. อังกฤษใช้ I pay respect. We pay respect. แปลว่าเราไหว้ โดยถือว่าเป็นอุตตมบุรุษในภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเป็นบุรุษที่ ๑ ประชานกับกริยามีบุรุษตรงกันใช้วิภัตติคือกาลพจน์และบุรุษที่เหมือนกัน ภาษาบาลีและอังกฤษมีเพศเหมือนกัน แต่วิธีใช้ต่างกัน (๒) วิเศษสรรพนาม (modifier pronoun) ทำหน้าที่คล้ายคุณศัพท์ คือขยายนาม คือนิยมสรรพนามคือนามเฉพาะ (demonstrative pronoun) เช่น โส บุริโส มยหํ ปุตโต โหติ. (บุรุษนั้น เป็นบุตร ของฉัน) อังกฤษใช้ That man is my son. โส บุริโส (บุรุษนั้น) อยํ บุริโส บุรุษนี้ อังกฤษใช้ That man, This man, อิมะ บุริสา บุรุษเหล่านี้ อังกฤษ these men. อยํ อิตถิ สตรีคนนี อังกฤษ This woman. อนิยมสรรพนาม (indefinite pronoun) ไม่แน่นอน เช่น อิตถ (อื่นอีก) อังกฤษใช้ another สัพพ (ทั้งปวง) อังกฤษใช้ all, เอกจจ บางคน อังกฤษใช้ some, someone บุรุษสรรพนามมีแจกวิภัตติ แบ่งเป็นบุรุษ เช่น ภาษาอังกฤษ ใช้ I We ส่วนบาลีใช้ อหํ มยํ เป็นต้น

๔. การใช้ลึงค์ (gender) ภาษาบาลีและอังกฤษมีลึงค์เหมือนกัน อังกฤษไม่แจกตามลึงค์ ปุงลึงค์ เพศชาย (Masculine) เช่น บุริโส (บุรุษ) อังกฤษใช้ man ภิกขุ (ภิกษุ) อังกฤษใช้ monk มนุสโส อังกฤษใช้ man สุริโย (พระอาทิตย์) อังกฤษใช้ sun อิตถิลึงค์ เพศหญิง (Feminine) เช่น กณญา (นางสาวน้อย) อังกฤษใช้ girl มาตา (มารดา) อังกฤษใช้ mother วาจา (คำพูด) อังกฤษ ใช้ speech นปุงสกลึงค์ ไม่ใช่เพศชายเพศหญิง (Neuter) เช่น ผลํ (ผลไม้) อังกฤษใช้ fruit จกขุ (นัยน์ตา) อังกฤษใช้ eye ทวารํ (ทวาร) อังกฤษใช้ door ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษมีลึงค์ทั้งสองภาษา บาลีมีจำแนกลึงค์ วิภัตติ ส่วนภาษาอังกฤษเป็นคำโดด ๆ ไม่จำแนกแจก ลึงค์ วิภัตติ

๕. การใช้พจน์ (numbers) วจนะ เช่น บุรีโส อังกฤษใช้ A man (ชายคนเดียว) เอกวจนะ บุรีสา อังกฤษใช้ men (ชายหลายคน) พหุวจนะ อิตถิลิงค์ เพศหญิง เอกพจน์ อิตถิ อังกฤษใช้ a woman หญิงคนเดียว อิตถิโย อังกฤษใช้ women หญิงหลายคน พหุพจน์ นปุงสกลิงค์ (Neuter) กุล (ตระกูล) อังกฤษใช้ a family เอกพจน์ กุลาณี อังกฤษใช้ families ภาษาบาลี สัมพันธ์ทางไวยากรณ์ ส่วนภาษาอังกฤษ ใช้ศัพท์คำโดด ๆ ไม่แจกแจงและวิภัตติ นามรูปเติมผันศัพท์บ้าง เช่น man เป็น men woman เป็น women เติมปัจจัยบ้าง boy เป็น boys.

๖. การใช้วิภัตติ (verbal termination) วิภัตตินามใช้กับคำนามโดยบอกให้รู้ลิงค์ (gender) วจนะ (Number) การันต์ (termination vowel) และอายตนิบาต (preposition) คำเชื่อม (conjunction) อายตนิบาต ส่วนวิภัตติอาชยาต (verb conjugation) ใช้กับคำกริยาโดยแจกตามบุรุษ วจนะของนาม บอกให้รู้กาล (tense) บท วจนะ (numbers) และบุรุษ (persons) และปัจจัย (suffix) เช่น ตี อนุติ มิ ม เต อนุเต เส วเห ประกอบธาตุ กริยาอาชยาต เช่น โชน โภชน ปจติ. อังกฤษใช้ He cooks rice. ชนา โภชน ปจนติ. อังกฤษใช้ They cook rice. ส่วนกาลหรือ tense ภาษาอังกฤษมีกาลคล้ายกับ ภาษาบาลี มีปัจจุบันกาล (present tense) อดีตกาล (past tense) เช่น โส อคจฉิ. He went. เต อคจฉุ. They went. และอนาคตกาลคือ future tense เช่น โส ภาวิสสติ. He will be. เต ภาวิสสนติ. They will be.

๗. การใช้คำอภัยศัพท์^๔ (indeclinable particle) คือ ศัพท์ที่ไม่ได้แจกด้วยวิภัตติทั้ง ๗ คงรูปอยู่อย่างเดิม เสริมความพิเศษ แบ่งเป็น ๓ อย่างคือ อุปสรรค (prefix) นิบาต (particle) ปัจจัย (suffix) เสริมทั้งคำนามและคำกริยา ทำให้ความหมายของคำนั้น ๆ เปลี่ยนไป

๗.๑ คำอุปสรรค^๕ (Prefixes) ใช้ประกอบข้างหน้าคำอื่นทั้งคำนามและคำกริยา นำหน้ากริยามีลักษณะคล้ายคำกริยาวิเศษณะ เช่น ในภาษาบาลี ปฏิ+กมม เป็น ปฏิกมม ภาษาอังกฤษ re+action เป็น reaction

๗.๒ คำนินบาต (particle) ใช้ลงระหว่างนามและกริยาศัพท์ ภาษาบาลี อุทฺธ, อุปริ (เบื้องบน) อังกฤษใช้ above อโธ (เบื้องต่ำ) อังกฤษ ใช้ below ทิวสฺ (ในเวลากลางวัน) during the day ปาโต (ในเวลาเช้า) in morning ยาว (how) เพียงใด, ตาว (เพียงนั้น) just that, so long

๗.๓ คำปัจจัย (suffix) ภาษาบาลี เติมเข้าหลังนามศัพท์จะเป็นนิยม และอนิยมวิเศษณศัพท์นาม ใช้บอกกาล และสถานที่ ตรงกับคำวิเศษณ์บ้าง คำบุพบทบ้าง ปุโรโต (ข้างหน้า) อังกฤษ in front of

^๔ บุญสืบ อินสาร, ป.๕๙, บาลีไวยากรณ์, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์สืบสานพุทธศาสตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๔๙.

^๕ Balangoda Ananada, Mahamaitreya MahanayakaThero, PALIMEDE EASY, Translation by Assoc. Prof.Niratana klinchan, (Buddhist Cultural centre,Shri Lanka, 2012), p. 97.

บอกสถานที่ วามโต (ข้างซ้าย) อังกฤษใช้ left ตโต ฐานโต (แต่ที่นั่น) อังกฤษใช้ from there อโต (แต่นี้) อังกฤษใช้ from this way สัพพโต (แต่...ทั้งปวง), อังกฤษใช้ from everywhere, ยทา (ในกาลใด, เมื่อใด) อังกฤษใช้ When เอกทา (ในกาลหนึ่ง, บางที) อังกฤษใช้ Once เป็นต้น

๘. การใช้อาขยาด (finite verb) คือ กริยาหลักทำหน้าที่แจกมูลแห่งกริยาศัพท์ กริยาประกอบด้วย วิภัตติ (case), กาล (tense), บท (pada), วจนะ (numbers), บุรุษ (persons), ธาตุ (root), ปัจจัย (suffix), วาจก (voice) ส่วนคำกริยาในภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือกริยาหลัก (main verb) กริยาช่วย (auxiliary verb) คำกริยาผันรูปตามกาล (tense) Infinitive base ช่องที่หนึ่ง Past simple ช่องที่สอง Past participle ช่องที่สาม เช่น โส กมมํ กโรติ. (เขาย่อมทำการงาน) (He works) กโรติ กริยามีกรรมข้างหน้าคือ กมมํ กริยาอาขยาดมีวิภัตติ (conjugations) กาล (tense) บท (pada) วจนะ (number) บุรุษ (persons) ธาตุ (root) ปัจจัย (suffix) วาจก (voice) ส่วนคำกริยาภาษาอังกฤษ คือ กริยาหลัก (main verb) กริยาช่วย (auxiliary verb) เช่น วิภัตติปัจจุบัน ปรัสสบทกัตตุวาจก (Active Voice) โชน โภชนํ ปจติ. (He cooks rice.) ชนา โภชนํ ปจนติ. (They cook rice.) ใช้วิภัตติ มี เอยย เอยยํ ท้ายธาตุ ปรัสสบท กัตตุวาจก แจก คม ธาตุ บาลี โส คจเอยย. He would go. เต คจเอยยํ. They would go. ตวํ คจเอยยาสี. You would go. ตุมเห คจเอยยถ. You would go. อหํ คจเอยยามี. I should go. มยํ คจเอยยาม. We should go. เทียบภาษาอังกฤษได้ในคำกริยา (verbs)

๘.๑ การใช้กาล (tense) วิภัตติบอกกาล คือ ปัจจุบันแท้ แปลว่าอยู่ เป็นวัตตมานาวิภัตติ กัตตุวาจก เช่น โส โภชนํ ปจติ. อังกฤษใช้ He cooks rice. เต โภชนํ ปจนติ. อังกฤษใช้ They cook rice. ปัจจุบันไกล้ออดีต แปลว่ายอม เช่น กุโต นุ ตวํ อากจฉลี ? ท่านยอมมาแต่ที่ไหนหนอ ? อังกฤษใช้ Where do you come from ? ปัจจุบันไกล้อนาคต แปลว่าจะเช่น ก็ กโรมิ ? ผมจะทำสิ่งอะไร ? อังกฤษใช้ What will I do ? อดีตกาล แปลว่าแล้ว ได้แล้ว เป็นหิยัตตนิวิภัตติ เช่นประโยค โชน โว มา อุพจจคา ขณะอย่าได้เข้าไปล่วงแล้ว อังกฤษใช้ while he did not go. อดีตกาล ล่วงแล้ววันนี้ เป็นอัชชัตตนิวิภัตติ เช่นประโยค เถโร คามํ ปินทาย ปาวีสี. พระเถระ ได้เข้าไปแล้วสู่บ้านเพื่อบิณฑบาต อังกฤษใช้ The elder monk came to the village for alms. อนาคตของปัจจุบัน แปลว่า จัก เป็น ภวิสสันติวิภัตติ เช่น ประโยค ธมมํ สุณิสสาม. เรา ท. จักฟังซึ่งธรรม. อังกฤษใช้ we will listen to Dhamma.อนาคตแปลว่าจัก...แล้ว จักได้...แล้ว เช่นประโยค โส เจ ยานํ อลภิสสา อคจฉิสสา. ถ้าว่า เขา จักได้ได้แล้วซึ่งยานไซ้ เขาจักได้ไปแล้ว อังกฤษใช้ If he has a vehicle, he will have gone. ภาษาอังกฤษมีปัจจุบันกาล อดีตกาล และอนาคตกาล กาลในภาษาทั้งสองต่างกันในระยะเยียด บทในกาลภาษาบาลีจะไม่มีในภาษาอังกฤษ อนาคตกาลในภาษาอังกฤษใช้กริยาหลักกับกริยาช่วย เช่น will

๘.๒ การใช้บท (pada) ให้รู้เจ้าของผู้ทำกริยาอยู่ในหมวดของวิภัติ ภาษาบาลีแบ่งเป็น ฝ่ายปรัสสบท และฝ่ายอัตตโนบท ปรัสสบทเป็นบทเพื่อผู้อื่น ประธานที่ส่งผลแก่ผู้อื่นเป็นเครื่องหมาย กัตตุวาก และเหตุกัตตุวาก เช่น ประธาน +กรรม+ กริยาคุณพากย์ สูโท โอทนํ ปจติ. พ่อครัวหุงอยู่ ซึ่งข้าว อังกฤษใช้ ประธาน+ กริยา+ กรรม (Subject+Verb+ object) The chef cooks rice. พ่อครัว หุงข้าว และอัตตโนบท บทเพื่อตน ประกอบด้วยวิภัติ (conjugation) บทนี้ กริยาของประธานส่งผลต่อ ประธาน เป็นเครื่องบอก กัมมวาก (passive voice) ภาววาก (experiencer voice) และเหตุกัมมวาก เช่น กรณการก+ประธาน+กริยาคุณพากย์ สูเทเน โอทโน ปจยเต. ข้าว อันพ่อครัวหุงอยู่ อังกฤษใช้ Subject+be+V3 +by object. Rice is cooked by the chef. พ่อครัวหุงข้าวถูก ภาษาอังกฤษไม่มีบท

๘.๓ การใช้วจนะ (Numbers) ภาษาบาลีและอังกฤษ มีวจนะเหมือนกัน คือเอกวจนะ (singular) และพหุวจนะ (plural) มีความสัมพันธ์ (syntax) ทางไวยากรณ์เหมือนกับวจนะของนามศัพท์ กริยาอาชยาด ให้มีวจนะตรงกับวจนะของประธาน เช่น ประโยค เอกวจนะ โส คจจติ. เขาจะไป อังกฤษ He goes. พหุวจนะ เต คจจติ. เขา ท. จะไป อังกฤษใช้ They go.

๘.๔ การใช้บุรุษ (persons)^๖ บุรุษศัพท์นาม คือ ปฐมบุรุษ บอกบุคคลที่สามานยนามทั่วไป โส โภชนํ ปจติ. เขาย่อมหุงข้าว อังกฤษใช้ He cooks rice. มัชฌิมบุรุษ บอกคู่สนทนาที่พูดด้วย ตุมหศัพท์ (ท่าน) ตว โภชนํ ปจสิ. You cook rice. และอุตตมบุรุษ ตัวผู้สนทนา อมท ศัพท์ (เรา) เช่น อห โภชนํ ปจามิ. I cook rice. เทียบบุรุษได้ทั้งภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ต่างแต่ปฐมบุรุษหรือบุรุษที่ ๑ โส โภชนํ ปจติ. เต โภชนํ ปจนติ. ส่วนภาษาอังกฤษเป็นบุรุษที่ ๓

๘.๕ การใช้ธาตุ (root) รากคำสำหรับสร้างคำกริยา คำนามนาม คุณศัพท์ ธาตุบอกให้รู้ ความหมายคือกริยาศัพท์ ประกอบวิภัติบอก กาล บท วจะบุรุษ และปัจจัยที่บอกวาก (voice) ส่วนธาตุ ในภาษาบาลีและภาษาอังกฤษประกอบรูปเป็นกริยาศัพท์ ได้แก่ สกรรมกริยา (transitive verb) ธาตุที่ ต้องมีตัวกรรม เช่น สูโท โอทนํ ปจติ พ่อครัว หุงอยู่ ซึ่งข้าวสุก อังกฤษใช้ A chef cooks rice. และ อกรรมกริยา (intransitive verb) ธาตุไม่มีตัวกรรม เช่น โส นิสีหติ. เขาย่อมนั่ง. อังกฤษใช้ He sits. บุรีโส รวติ. A man cries. บุรุษร้องให้อยู่ ภาษาอังกฤษ สร้างเป็นคำนาม คุณนาม คำกริยา คำไม่สามารถ เกิดเองลำพัง ต้องประกอบกับอุปสรรคและปัจจัยเพื่อสร้างคำ เช่น ภูปัจจัยสุ+ณ+ติ > สุณาติ. อังกฤษ He listens กร ธาตุ+ลง โอ ปัจจัย > กโรติ (He does.) เทียบภาษาอังกฤษได้ในคำกริยา (verbs)

๘.๖ การใช้ปัจจัย (voice suffix) ลงระหว่างกริยาศัพท์บอกวากประกอบธาตุ แจกวิภัติอาชยาด ภาษาอังกฤษไม่มีรูปกริยาแสดงวาก มีปัจจัยแสดงกาล (tense) บอก ส่วนเครื่องหมายกัตตุวาก กริยา

^๖ พระมหาเทียบ สิริธำณ,ดร.ป.๕.๙, การใช้ภาษาบาลี, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๑๖.

บอกวาทกรรมและกาล พจน์ กัมมวาทกรรม ลง ย ปัจจัย กับ อี อาคมหน้า ย เช่น สูเทน โอทโน ปจยเต. The rice is cooked by the chef. เหตุกัมมวาทกรรม คือ ณาเป ลง ย ปัจจัย อี อาคม หน้า ย เช่น สามิเกน สูโท โอทโน ปาจาปิยเต อ.ข้าวสุก อันนายยังพ้อคร้วให้หุงอยู่ (The rice is being cooked by chef according to master.) ภาษาอังกฤษ ปัจจัย (Suffix) บางคำทำให้คำนั้นเป็นคำกริยาได้แก่ ate, en,-ify, -ize, eng เช่น light > lighten ทำให้เบา deep > deepen ทำให้ลึก facility > facilitate ทำให้สะดวกเสรีภาพ monopoly.n > monopolize ทำให้มีเอกสิทธิ์ เทียบภาษาอังกฤษ ใน active Voice และ passive voice

๘.๗ การใช้วาทกรรม (Voices) คือ ประโยคกัตตวาทกรรม ผู้กระทำการเป็นประธาน สูโท โอทโน ปจติ. ภาษาอังกฤษใช้ The chef cooks rice. (พ้อคร้วหุงข้าวอยู่) ประโยคกัมมวาทกรรม ผู้ถูกกระทำเป็นประธาน เช่น สีสเสน สิปปิ สิกขียเต ศิลปะที่ศิษย์ศึกษาอยู่ ภาษาอังกฤษใช้ The subject is studied by a student. เหตุกัตตวาทกรรม สามิโก สูทนี ปาเจติ (เจ้านายยังพ้อคร้วให้หุงข้าวอยู่) ภาษาอังกฤษ The Master makes a chef cook rice. เจ้านายใช้พ้อคร้วหุงข้าวอยู่ เหตุกัมมวาทกรรมกริยาถูกใช้ให้ทำ เช่น สามิเกน สูโท โอทโน ปาจาปิยเต. (ข้าวสุกที่เจ้านายใช้พ้อคร้วหุงอยู่) ภาษาอังกฤษใช้ The rice is being cooked by chef according to master. ประโยคภาววาทกรรม กริยาที่บอกเพียงความมีความเป็นเช่น เตน ญยเต อันเขา เป็นอยู่ It is being been ภาษาอังกฤษไม่มีรูปกริยาแสดงวาทกรรม วาทกรรมในภาษาอังกฤษมี ๒ วาทกรรม คือ กัตตวาทกรรม เช่น A chef cooks rice. พ้อคร้วหุงข้าวอยู่ กัมมวาทกรรม เช่น The subject is studied by a student. ศิลปะที่ศิษย์กำลังศึกษาอยู่ วาทกรรมในภาษาบาลีเทียบภาษาอังกฤษเป็น Active Voice และ passive Voice

๙. การใช้กริยาภิวัตน์^{๑)} (participle derivation) ประกอบด้วย วิภัติ วิภัง วิภัง วิภัง กาล ธาตุ วาทกรรม ปัจจัย เหมือนอาชยาด แต่ไม่มีบุรุษ โครงสร้างประกอบด้วย ธาตุ+ปัจจัยกริยาภิวัตน์ ปัจจัยกลุ่มหนึ่งเข้ากับธาตุ เรียกว่า ปัจจัยภิวัตน์ สร้างคำให้เป็นนามหรือคำกริยาได้แก่ นามภิวัตน์และกริยาภิวัตน์ กริยาภิวัตน์ไม่มีวิภัติ เป็นของตนเองเหมือนอาชยาดใช้วิภัตตินามศัพท์ เช่น กิตปัจจย ผู้ทำเช่น โส กโรนโต เขากระทำอยู่ ภาษาอังกฤษใช้ Having done he came back home.ปสส+อนต > ปสสนโต คนเห็นอยู่ ภาษาอังกฤษใช้ While having seen accident he walked. (ขณะพบอุบัติเหตุเขาได้เดินไปแล้ว) กิจปัจจย อนีย, ตพพ ปัจจัย บอกความหมายเช่น สุ+อณีย > สุวณีย เรื่องควรฟัง ภาษาอังกฤษ what should be heard. กิตกิจปัจจย กริยา สร้างเป็นนามบ้างคุณศัพท์บ้าง เช่น โส ภวามโน เขา (เป็นอยู่) ภาษาอังกฤษ He is being. โส ขนโต เขาขอโทษ แล้วอังกฤษใช้ He has forgiven. เทียบได้กับ participle ในภาษาอังกฤษ เช่น คจณนโต เท่ากับ going

^{๑)} Prof.A.P.Buddhadatta Mahanayaka Thera, **The New Papi Course,Parts II,II.**,translation by Assco.Prof. Nilratana klinchan (Buddhist Cultural centre, Shri Lanka, 2012), pp. 179-193.

๑๐. การใช้สมาส (Compound word) ย่อนามตั้งแต่สองบทขึ้นไป ย่อคำนามกับคำนามหรือ คำคุณนามเข้าเป็นบทเดียว เช่น รตต์+วตถ์ > รตตวตถ์ ผ้ามีสีแดง red-cloth ทิคุสมาส เช่น ปณเจ+ อินทริยานิ > ปณจินทริยานิ อินทริยห้า five Senses ตั้ปุริสสมาสบทหน้าเป็นวิภัตตินาม เช่น คามิ+ คโต > คามคโต ทวันทวสมาสนามใช้ จ เช่น มาตา จ ปีตา จ > มาตาปีโตร (มารดาและบิดา (parents) อพยยิภาวสมาส ใช้คำนิบาต เช่น ปจจกตตํ หลังทานอาหาร พหุพิหิสมาส สมาส มีบทอื่นเป็นประธาน นิคคตชโน เขาได้เดินทางออกจากหมู่บ้าน เทียบได้กับคำประสม (compound nouns) ในภาษาอังกฤษ เช่น สยน+คพโก เป็น สยนคพโก ห้องนอน เท่ากับ bed+room เป็น bedroom

๑๑. การใช้ตติต (secondary Derivation) การสร้างคำโดยใช้ปัจจัยตติตแทนศัพท์ เป็นการ ย่อคำให้สั้นลง เช่น โคตตตติตลง เณร ปัจจัยแทนคำที่มีความหมายว่า เหล่ากอ คือ อปจจ สมณสส อปจจํ สามเณโร เหล่ากอของสมณะ ชื่อ สามเณร ลงปัจจัยแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น อนต+อิม > อนติม สุดท้าย มชฉิม+อิม > มชฉิม สายกลาง ปัจจัยสังขยามีความหมายจำนวนเช่น ปณจ+ม > ปณจม ที่ห้า (the fifth) มีรูปไม่เปลี่ยนเช่น เอก+ชตตุํ > เอกชตตุํ ครั้งหนึ่ง (once) ทวิชตตุํ ครั้งละสอง (twice) อชช+ตณ > อชชตณ (today) ลงปัจจัยในอรรกว่าความ เช่น ลหุ+ตา > ลหุตา ความเบา (lightness) ตติตจัดเป็นหมวดนาม เทียบได้กับคำที่ลง suffix แล้วมีความหมายแทนคำบางคำในภาษาอังกฤษ เช่น friend+ship เป็น friendship ความเป็นเพื่อน มีความหมายเท่ากับ state of a friend

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์ภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษเกี่ยวกับไวยากรณ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาษา บาลีกับภาษาอังกฤษเกี่ยวกับไวยากรณ์ เพื่อศึกษาคำและประโยคในภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษ และ เพื่อศึกษาการใช้คำและประโยคในภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษ ที่เกี่ยวกับคำและประโยคส่วนคำพูด วจวิภาคของภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ศึกษาคำนาม, อพยยศัพท์, อาชยต, กิตก์, สมาส, ตติต ส่วนภาษาอังกฤษ ศึกษา parts of speech ส่วนวจวิภาคอังกฤษ คือคำ noun, pronoun, verb, adverb, adjective, preposition, conjunction, Interjection เปรียบเทียบเคียงกันได้ในการใช้ นามศัพท์ภาษาบาลี เทียบกับภาษาอังกฤษคำนาม (Noun) ตัวอย่าง มนุสโส มนุษย์ (human being) นคร เมือง (city) ตีรจฉาโน ตีรจฉาน (animal) รุกโข (tree) สาวตถิ (savatthi city) เอราวัณ (Eravan elephant) คำสรรพนาม (Pronoun)

ปฐมบุรุษ (3rd person) บุรุษที่ ๑ คือคนที่เราพูดถึงใช้ ปุริสศัพท์นาม ได้แก่บุรุษที่ ๑ คือ ต ศัพท์ แปลว่า ท่าน เธอ เขา มัน และภาษาอังกฤษจัดเป็นบุรุษที่ ๓ (3rd person) เช่น he,she,it,they เช่น การใช้ประโยคภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ โส ปจติ เต ปจนติ He cooks. They cook มัชฉิมบุรุษ (2nd person) บุรุษที่ ๒ มัชฉิมบุรุษ ใช้ ปุริสศัพท์นาม คือ ตุมห ศัพท์ เป็นประธานแปลว่าท่าน ใช้แทน

คู่สนทนา ใช้ ตุ่มห ศัพท์ ตัวอย่าง เช่น ตวี อ.ท่านเอกพจน์ ตุ่มเห อ.ท่านทั้งหลาย พหุพจน์ ตวี ปจสิ. ตุ่มเห ปจถ. You cook. ตวี วณฑสิ. ตุ่มเห วณฑถ. You pay respect. อุตตมบุรุษ คือบุรุษที่ (1st person) คือบุรุษที่ ๓ ประธานกับกริยาในประโยคคำพูดต้องมีบุรุษตรงกัน จึงจะใช้ได้ อุตตมบุรุษ ใช้บุริสศัพท์นาม อมห ศัพท์ คือตัวผู้พูดเป็นประธาน เช่น อหิ วณฑามิ. มยิ วณฑาม. I pay respect. We pay respect. We pay respect.

ตัวอย่างเทียบคำคุณศัพท์ (Adjective) ในภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ

ภาษาบาลี	ภาษาอังกฤษ	คำแปล
ปณฺธิโต บุริโส	clever man	บุรุษผู้ฉลาด
มหนฺตํ นครี	big city	เมืองใหญ่
นีลํ อุปลํ	green lotus	ดอกบัวสีเขียว

จะพบว่าภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษเรียงตรงกัน ต่างเพียงลิงค์ต่างกัน บาลีมีประกอบวิภัติ ส่วนภาษาอังกฤษไม่แจกตามลิงค์ วิภัติ ภาษาบาลีใช้ลิงค์ แต่ภาษาอังกฤษไม่ใช้ลิงค์

ตัวอย่างเทียบคำอนิยมศัพท์ในภาษาบาลีกับภาษาอังกฤษ

ภาษาบาลี	ภาษาอังกฤษ	คำแปล
อณฺณ,	which	ใด
อณฺณตฺร,อณฺณตฺม	other	อื่น
สพฺพ	all	ทั้งปวง

คำอภัยศัพท์ ศัพท์ที่ไม่ได้แจกด้วยวิภัติได้แก่ อุปสัค นิบาต ปัจจย ในอังกฤษคือคำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธานและคำอุทาน

ตัวอย่าง คำวิเศษณ์, คำบุพบท, คำสันธาน, คำอุทาน ในภาษาอังกฤษกับนิบาตภาษาบาลี

อังกฤษ (English)		บาลี (Pali)	
ชนิดคำ	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ชนิดของนิบาต
คำวิเศษณ์	always, slowly, very	สทา (ทุกเมื่อ) ทนฺธิ (ช้า) ภยฺโยโส	นิบาตบอกกาล
คำบุพบท	under, on, in	เหตฺถา (ภายใต้) อุทฺธิ (เบื้องบน)	นิบาตบอกสถานที่
คำสันธาน	or, but, and	วา (หรือ) ปน (แต่) จ (ด้วยและ)	บอกคำเชื่อม
คำอุทาน	Yippy! Oh! Wow!	อเร (โวย) ภณฺ (พนาย) ยคฺเช	บอกอวลปน

นิบาตบอกกาลตรงกับคำวเศษนิบาต บอกสถานที่ตรงกับคำบุพบท นิบาตบอกคำเชื่อมตรงกันกับ คำสันธานนิบาตบอกอาลปะตรงกับคำอุทานทั้งสองภาษา มีการใช้เหมือนกันแต่ภาษาอังกฤษ เป็นคำโดด ๆ

คำอาขยาต คือศัพท์บอกกริยาเป็นกริยากริยาแท้ การจำแนกวิภัตติอาขยาตหรือกริยาอาขยาต (verb conjugation) วิภัตติ บอกให้รู้กาลวจนะบทบุรุษ ชาติ การแจกวัตตมานาวิภัตติปัจจุบันกาล เทียบบาลี อังกฤษ บอกบุรุษ พจน์ ปรัสสพท (Parassapada) กัตตุวาก (Active Voice) แจก ปจ ชาติ หุงประณมบุรุษ (3rd person) ชโน โภชนํ ปจติ. (He cooks rice.) ชนา โภชนํ ปจนติ. They cook rice.) มัธยมบุรุษ (2nd person) ตวํ โภชนํ ปจสิ. (You cook rice.) มยํ โภชนํ ปจาม We cook rice.) อุตตมบุรุษ (1st person) อหํ โภชนํ ปจามิ. I cook rice.) มยํ โภชนํ ปจาม. We cook rice.) ส่วนอังกฤษบุรุษที่หนึ่งบอกบุรุษกาลวจนะและปัจจัยทั้งสองภาษาใช้ต่างกันมีสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ อังกฤษไม่มีบทแต่ภาษาอังกฤษมีบอกกาล พจนันบุรุษเอาไว้เช่นกัน เทียบคำกริยาในภาษาอังกฤษ

กิตก์ (Participle derivative) เป็นผู้ทำเช่น โส กโรโนโต เขากระทำอยู่ อังกฤษใช้ Having done.

he came back home. ปสส+อนต= ปสสนโต เขาเห็นอยู่ อังกฤษใช้ while walking he has seen accident. เช่น สุ+อณฺย=สุณฺยฺย เรื่องควรฟัง อังกฤษ what should be heard. เช่น โส ภวามโน เขา (เป็นอยู่) (He is being) ชนโต เขาขอโทษแล้ว (He has forgiven) กริยาอาขยาต ใช้เป็นกริยา คุมพากย์อย่างเดี่ยวเทียบคำกริยาในภาษาอังกฤษ เทียบได้กับคำกริยาในภาษาอังกฤษ

คำสมาส (Compound) คำนามโดยย่อคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปให้เข้าเป็นบทเดี่ยวเป็นคำเดี่ยว ทั้งภาษาบาลีและอังกฤษต้องมีสมาส หรือการผสมคำ เช่น รตต+วตถํ = รตตวตถํ ผ้ามีสีแดง (red-cloth) ที่มคโค ทางเดินที่ไกล (faraway พุทธโฆสจริโย พระอรรถกถาจารย์ Buddhaghosācariya) สาริปุตตเถโร พระเถระชื่อว่าสาริปุตฺร (the Sāriputtathero) ทิโลกํ โลกทั้งสาม (three worlds) ทิภวา สามภพ (three states of existence) ปณฺจอินทริยานิ อินทริยห้า (five Senses) เทียบเป็นคำนาม ในภาษาอังกฤษ

ตฺถิต (secondary Derivation) คือ ส่วนที่ใช้ปัจจัยแทนศัพท์ให้น้อยลง มีเนื้อความได้เต็มที่ การย่อคำให้สั้นลง ปัจจัยตฺถิตแทนที่ เช่น สีส+ณฺก → สีสก คนผู้คลุมศีรษะ เทียบคำนาม ในภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาระบบคำ การสร้างคำบาลีและภาษาอังกฤษ (word formation)
๒. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาษาบาลีและภาษาอังกฤษและความต่างของทั้งสองภาษา

บรรณานุกรม

ธัญญรัตน์ ปาณะกุล, รศ.ดร. **ภาษาศาสตร์ภาคประวัติเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕.

นเรศ สุรสิทธิ์, ผศ.ดร. “การศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างระหว่างภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ”. **รายงานการวิจัย**. วิทยาลัยราชพฤกษ์, ๒๕๕๖.

บุญสืบ อินสาร, ป.ธ.๙. **บาลีไวยากรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. นนทบุรี : สำนักพิมพ์สืบสานพุทธศาสตร์, ๒๕๔๗.

พระมหาเทียบ สิริวาโณ, ดร., ป.ธ.๙. **การใช้ภาษาบาลี**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พระมหานิยม อุตตโม, ป.ธ.๗. **หลักสูตรย่อบาลีไวยากรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียงใหม่, ๒๕๒๓.

Balangoda Ananada, Mahamaitreya MahanayakaThero. **PALI MEDE EASY**, Translation by Lee W.R.**Thought of constructive linguistics in the context of foreign Language Teaching**. Report of the nineteen Annual Round Table Meeting on Linguistics and Language. Washington D.C.Georgetown University Press, 1968.

Prof.A.P.Buddhadatta Mahanayaka Thera. **The New Papi Course Parts II,III**. Translation by Assco.Prof.Nilratana klinchan. Buddhist Cultural centre,Shri Lanka, 2012.